

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. Бекетова**

Кафедра філософії і політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

галузь знань 0901 Сільське господарство і лісництво

напрямок підготовки 6.090103 Лісове і садово-паркове господарство

факультет Інженерної екології міст

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма «Політологія» для студентів
за напрямом підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство».

Розробники: Радіонова Людмила Олексіївна, доцент, канд. філос. наук, доцент

Робочу програму схвалено на **засіданні** кафедри філософії і політології
Протокол від “ 29 ” 08, 201 4 року № 1

Завідувач кафедри (Корженко В.В.)

Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри інженерної екології
та екологічної безпеки міст.

Протокол від “ 28 ” 08 201 4 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Стольберг Ф.В.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Солнцевкін) “ 29 ” 08 201 4 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова , 2014 рік

© Радіонова Л.О., 2014 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2,0	за вибором ВНЗ	Рік (роки) підготовки	
		2-й	-
		Семестр(и)	
		4-й	-
Загальна кількість годин - 72	Галузь знань 0901 Сільське господарство і лісництво Напрямок підготовки 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство»	Лекції*:	
		16 год.	-
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		16 год.	-
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні:	
	Не передбачено	Не передбачено	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 32 самостійної роботи студента – 40	Фахове спрямування: Садово-паркове господарство	Самостійна робота:	
		40 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ)	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	-	-
		Вид контролю:	
		екзамен	-

Примітка:

* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 50%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета: формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Політологія» є

- набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політологічного знання;
- розуміння системної сутності політичної сфери сучасного суспільства;
- знання характеристик, засобів набуття та використання політичної влади;
- дослідження ;
- аналіз держави, форм державного правління та устрою у сучасному світі;
- формування розуміння сутності політичного процесу та політичної культури.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- генезис політичних ідей та вчень учених в історії світової суспільної думки;
- основні теорії влади і владних відносин,
- види політичних режимів світу та їх ознаки;
- тенденції глобалізації політики,
- роль політичних партій і рухів у суспільстві, що глобалізується;
- основні ідеї сучасних політичних ідеологій, напрямів та рухів;
- сутність сучасних міжнародних відносин;

вміти:

- аналізувати сутність політичних проблем сучасності, використовувати отримані знання для аналізу політичних подій сьогодення;
- критично осмислювати діяльність гілок політичної влади на рівні держави;
- виявляти й обґрунтовувати свою політичну позицію, співвідносити її с сучасними політичними течіями;

мати компетентності:

- застосовувати основні положення і методи політичної науки при вирішенні професійних зад
- використовувати норми, що регулюють політичні відносини, у власному суспільному житті;
- вміти формулювати свою власну позицію щодо політичних явищ та процесів сучасності;

- робити науково обґрунтований вибір щодо різноманіття політичних течій і ідеологій;
- використовувати методи збору, обробки й інтерпретації комплексної соціальної інформації для рішення організаційно-управлінських задач.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **72** години / **2** кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Політологія

Змістовий модуль 1. Генезис, сутність і зміст політики.

Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства. Об'єкт, предмет і метод політичних досліджень. Основні принципи наукового дослідження, реалізовані в політології. Політологія в системі наук. Функції політології. Сутність, трактовки, структура і функції політики.

Тема 2. Історія світової політичної думки. Античні корні політичної науки. Політичні ідеї Середньовіччя та Відродження. Політична думка Нового часу. Сучасні тенденції розвитку політичної думки.

Тема 3. Політична діяльність і влада. Сутність та види політичної діяльності. Концепції влади. Структура влади. Види влади. Особливості політичної влади. Принципи організації та функціонування політичної влади: суверенітет, легітимність, ефективність.

Змістовий модуль 2. Політичні інститути

Тема 4. Політична система суспільства. Поняття, структура і функції політичної системи. Типологія політичних систем. Критерії виділення політичних режимів сучасності.

Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи. Теорії виникнення держави. Сутність та ознаки держави. Форми державного правління: монархія, республіка, поліархія. Форми державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація. Правова держава та громадянське суспільство.

Тема 6. Політичні партії і виборчі системи. Походження та сутність політичних партій. Типологія партій і партійних систем. Види виборчих систем. Принципи організації та проведення виборів.

Тема 7. Політична культура. Поняття, призначення і функції політичної культури. Типологія політичних культур. Сутність і структура політичної свідомості.

Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії. Ідеологія як теоретичний рівень політичної свідомості. Лібералізм. Консерватизм. Соціал-демократія. Національні ідеології. Мультикультуралізм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Генеза, сутність і зміст політики.												
Тема 1.	12	2	2			8	-	-	-	-	-	-
Тема 2.	12	2	2			8	-	-	-	-	-	-
Тема 3.	12	2	2			8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			24	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Політичні інститути												
Тема 4.	8	2	2			4	-	-	-	-	-	-
Тема 5.	7	2	2			3	-	-	-	-	-	-
Тема 6.	7	2	2			3	-	-	-	-	-	-
Тема 7.	7	2	2			3	-	-	-	-	-	-
Тема 8.	7	2	2			3	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	36	10	10			16	-	-	-	-	-	-
Усього годин	72	16	16	-	-	40	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	2	-
2	Тема 2. Історія світової політичної думки.	2	-
3	Тема 3. Політична діяльність і влада.	2	-
4	Тема 4. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	2	-
5	Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи.	2	-
6	Тема 6. Політичні партії і виборчі системи.	2	-
7	Тема 7. Політична культура.	2	-
8	Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії.	2	-
	Всього	16	-

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	5	-
2	Тема 2. Історія світової політичної думки.	5	-
3	Тема 3. Політична діяльність і влада.	5	-
4	Тема 4. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	5	-
5	Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи.	5	-
6	Тема 6. Політичні партії і виборчі системи.	5	-
7	Тема 7. Політична культура.	5	-
8	Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії.	5	-
	Разом	40	-

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Не передбачено.

10. Методи навчання

При викладанні курсу передбачено використання сучасних та інноваційних методів, а саме традиційні методи (бесіда, лекція, показ, демонстрація, твір на соціологічну тематику (есе)), пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, евристичний метод, дослідження.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів *денної* форми:

1. Методи поточного контролю по темах: усне індивідуальне опитування, підготовка доповідей з мультимедійними презентаціями, безмашинне тестування та комп'ютерне тестування в дистанційному курсі «Соціологія», письмовий контроль (есе).

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 35% балів від загальної кількості з дисципліни (тобто більше 50% балів з поточного контролю).

3. Екзамен проводиться письмово за білетами.

Методи контролю знань студентів *заочної* форми:

1. Методи поточного контролю – усне опитування на практичних, виконання контрольної роботи.

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали контрольну роботу.

3. Екзамен проводиться письмово за білетами.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30%	100%
10	10	10	8	8	8	8	8		
30			40						
70%									

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73			D
60-63	задовільно		E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Студенти заочної форми оцінюються за національною шкалою.

13. Методичне забезпечення

1. Политология: курс лекцій (для студентів 2-3 курсів всіх форм навчання всіх спеціальностей) / Л. А. Радионова, Е. С. Семенюк; Харк. нац. акад. гор. хоз. –ХНАГХ, 2013. – 168 с.

2. Зінчина О. Б., Климов О.В., Крюкова А.В., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. Короткий курс лекцій з політології для студентів 2-4 курсів усіх форм навчання, усіх спеціальностей. – Харків: ХНАМГ, 2006.

3. Радионова Л.А. Политология: Учебно-методическое пособие по изучению курса для студентов ФПК/ФПО. – Харьков: ХГАГХ, 2003.

4. Методичні рекомендації з вивчення політології і виконання контрольних робіт (для студентів 2-4 курсу заочної форми навчання всіх спеціальностей академії) / Зінчина О.Б., Клименко Г.Т., Кудрявцев О.Ю., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. –ХНАМГ, 2009. – 76 с.

5. Методичні вказівки і плани практичних занять з політології (для студентів 2-4 курсу всіх спеціальностей і форм навчання) / Укл.: Зінчина О.Б., Клименко Г.Т., Кудрявцев О.Ю., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 50 с.

6. Підсумковий тест з модулю «Політологія». Укл. Радіонова Л. О. – Х., ХНАМГ, 2006.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня: Мировой обзор; Учебное пособие. – М., 2002. – С.69-92, 110-132.
2. Андрусак Т.Г. Історія політичних та правових вчень. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. – 218 с.
3. Політологія: Навч. посібник / Под ред. Сазонова М.І. – Х., 2008. – 735с.
4. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Политология. – М., 2011. – 448с.
5. Хейвуд Э. Политология /Пер.с англ. Под ред. Г. Г. Водолазова, В.Ю. Бельского.-М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010.-544 с.
6. Бурдые П. Социология политики. – М., 1993.
7. Вебер М. Избранные произведения. – М. 1997.
8. Даль Р. О демократии / Пер. с англ. А.С.Богдановского, под ред. О.А.Алякринского. – М.: Аспект Пресс. – 2000. – 208 с.
9. Дюверже М. Политические партии /пер. с фр.-М., 2000.-С.300-307
10. История политических и правовых учений: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности и направлению «Юриспруденция» / Под общ. ред. В.С. Нерсеяна.-2-е изд. – М.: НОРМА: ИНФРА-М, 2001. – 727 с.
11. Категории политической науки. Учебник. – М.: МГИМО, РОССПЭН. –2002.
12. Класики політичної думки: від Платона до Маркса Вебера: Пер. з нім. / Під ред. Є. Причепія. – К.: Тандем, 2002. – 584 с.
13. Мигранян А. М. Плебисцитарная теория демократии Макса Вебера и современный политический процесс // Вопросы философии. – 1989. – №6.– С. 148-158.
14. Мухаев Р.С. Политология . – М., 2011. – 446 с.
15. Основи демократії: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів /Авт. колектив: М.Бессонова, О.Бірюков та ін. Заг.ред. А. Колодій. –К: "АйБі". – 2002. – 684с.
16. Политическая наука: Политические партии и партийные системы в современном мире: Сб. науч. тр. / РАН.ИНИОН. – М.: ИНИОН РАН, 2006. – 284 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://eprints.kname.edu.ua> – Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2. 1. <http://www.rada.gov.ua> – Сервер Верховної Ради України.
3. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
4. <http://www.rapn.nt> - асоціація політичної науки
4. <http://www.politstudies.ru> - «Полис» («Политические исследования»).
5. <http://www.rsl.ru/>; - Российская государственная библиотека
6. <http://www.rsl.ru/>; <http://www.nel.nns.ru/>. - Национальная электронная библиотека
6. <http://www.msu.ru/>; - библиотека МГУ
7. Grachev62.narod.ru - «политологической библиотеки М.Н. Грачева»